

PROGRAM: MØT FJELLGORILLAENE I UGANDA OG RWANDA

🍴 10 frokoster, 10 lunsjer og 10 middager inkludert

Dag 1

Ankomst Uganda – er du klar for et eventyr?

🍴 Middag

Avgang fra Oslo på morgenen med KLM. Vi mellomlander i Amsterdam på veien, og ankommer Entebbe sent på kvelden. Vi blir møtt på flyplassen og får transport rett til hotellet vårt. Her får vi servert en sen middag, før vi kan gå rett til seng for å samle krefter til eventyret som venter.

Overnatting på Lake Heights Hotel.

PS: Da Eli-Ann Nerhagen, turprodusent her i Escape Travel, og mannen hennes, Egil Øvrelid, var på tur i Uganda og Rwanda for noen år siden, skrev Egil **denne artikkelen** fra turen. Ta gjerne en titt for å lese litt om både gorillasafarien og Rwandas historie, som er veldig godt beskrevet her. Interessant lesestoff før turen!

Det serveres enkle måltider på flyet, samt middag ved ankomst.

Dag 2

Kids of Africa og Ndere Cultural Centre

🍴 Frokost, lunsj, middag

Vi blir hentet på hotellet etter frokost og kjørt til Kids of Africa Orphanage and Pioneer Community School. Her får hundrevis av vanskeligstilte skolebarn og foreldreløse barn muligheten til en bedre fremtid. Kids of Africa forklarer selv at det starter med trygghet, kjærlighet og utdanning, og når barna først har fått den nødvendige selvtilliten og styrken til å stå på egne ben, forlater de senteret som unge voksne som er på vei ut av fattigdomsspiralen og med større muligheter enn da de kom til senteret. Her skal vi lære, leke, og kanskje både le og gråte. Dette er tøffe skjebner å møte, men samtidig er det utrolig å se all gleden hos barna.

Lunsj spiser vi tilbake i Kampala, og ettermiddagen har vi til egen disposisjon før vi på kvelden skal på besøk til Ndere Troup for middag og kulturell underholdning. En kveld med Ndere Troupe vil ta deg gjennom Ugandas kulturhistorie og litteratur med scenekunst, musikk, dans, historiefortelling og poesi. Du vil også få muligheten til både å danse og spille instrumenter med utøverne, hvis du ønsker det.

Den prisbelønte Ndere Troupe har underholdt i nesten 25 år med et repertoar på mer enn 40 autentiske ugandiske danser og sanger akkompagnert av forskjellige slag-, snor- og blåseinstrumenter. Gruppen engasjerer seg i ulike prosjekter med mål om å holde nye generasjoner oppdatert og utdannet om tradisjonell underholdning, samt at de bruker underholdningen for å spre kunnskap om aktuelle problemstillinger.

Overnatting på Fairway Hotel.

Dag 3

Safari i Murchison Falls – på utkikk etter fire av «The Big Five»

🍴 Frokost, lunsj, middag

I dag starter safarientyret, og vi setter kursen mot Murchison Falls nasjonalpark. Turen tar omtrent fire timer, og vel framme på Paraa Safari Lodge spiser vi en felles lunsj før vi legger ut på tur i nasjonalparken. Vi skal utforske den nordlige delen av parken, og kjører over enorme savanner og bølgende åser. Her finnes fire av «the big five», kanskje vi er heldige å få se alle sammen – løve, leopard, bøffel og elefant?

Murchison Falls nasjonalpark er den største nasjonalparken i Uganda. Parken er kjent for sin naturskjønnhet og den spektakulære fossen som den får navnet sitt fra. Parken består av både skog, våtmark, savanner og regnskog, og er hjem for 76 pattedyrarter og over 450

forskjellige fuglearter.

Etter safarituren fortsetter vi tilbake til leiren for en avslappende kveld.

Overnatting på Paraa Safari Lodge.

Dag 4

Safari, båttur og vandring til toppen av Murchison Falls

 Frokost, lunsj, middag

Ny dag, nye muligheter, og vi legger ut på en ny safaritur i bilene tidlig på morgenen. Vi er ute til lunsj, og etter mat skal vi på båttur på Nilen. Her vil vi kanskje få se litt andre typer dyr enn på bilturene, både krokodiller, flodhester og vannbukker er ikke uvanlig å få øye på langs elvebreddene. Kanskje får vi også øye på den sjeldne Shoebill-storken? Vi skal kjøre hele veien opp til Murchison fossefall, og båten stopper bare noen titalls meter fra «Devil's Cauldron» i bunnen av fossen. Få frem kameraet og knips i vei, den over 40 meter høye fossen er et imponerende syn, selv for en nordmann!

Båten setter oss av på land like ved fossen, og herfra tar vi beina fatt og går opp til toppen av fossen. For en utsikt vi får herfra!

Middag spiser vi tilbake på lodgen vår.

Overnatting på Paraa Safari Lodge.

Dag 5

Møte med neshorn – den siste av «The Big Five»

 Frokost, lunsj, middag

Etter en tidlig frokost sjekker vi ut og fortsetter turen sørover mot Ziwa Rhino Sanctuary for en gåtur med neshornene her. Dette blir en spennende opplevelse, og vi får lære mye om både dyrene og den vanskelige situasjonen de befinner seg i.

Etter flere tiår har Ugandas «big five» blitt gjeninnført, etter at neshornene en periode var helt utryddet i landet. Ziwa Rhino Sanctuary er det stolte hjemmet til de eneste ville neshornene i Uganda, og her streifer de fritt i et enormt område. Gjeninnføringen av neshornene her er et samarbeidsprosjekt med Rhino Fund Uganda og Uganda Wildlife Authority, og alle inntekter fra besøkende bidrar til å holde prosjektet i gang. Det er nok plass til ca 50 neshorn her, og i dag bor det 15 hvite neshorn i området. De må importeres fra andre land for ta del i Ugandas avlsprogram for å gjeninnføre arten i landet, men dette er en langsom prosess, da neshorn får få kalver. De første fire neshornene ble brakt til Ziwa i juli 2005.

Parkvoktere guider oss gjennom reservatet, og vi får muligheten til å observere neshornene på veldig nær, og sikker avstand. Neshornene tilbringer mesteparten av dagen i en av sumpene i området, så vanntette sko anbefales! Og ikke glem kamera. Neshornene er vant til å ha mennesker rundt seg, og reagerer lite på at vi er i nærheten. En trygg avstand til dyrene vil alltid holdes uansett.

Etter en felles lunsj ved reservatet drar vi tilbake til Kampala. Her sjekker vi inn på hotellet og har ettermiddagen fri før vi møtes til felles middag på kvelden.

Overnatting på Fairway Hotel and Spa.

Dag 6

Safari i Lake Mbuoro nasjonalpark

 Frokost, lunsj, middag

Vi drar tidlig fra Kampala og setter kursen mot Lake Mbuoro nasjonalpark. Turen tar ca. 4 timer, og vi tar et fotostopp på veien ved ekvator. Veien går gjennom gressmarker og bananplantasjer, hvor vi nesten sikkert vil få se flokker med Ankole-storfe, med sine lange buede horn. Vi ankommer Mbuoro-sjøen akkurat i tide til lunsj.

Etter lunsj skal vi ut på safari. Mbuoro har en helt spesiell fauna, sammenliknet med de andre parkene i Uganda, og består blant annet av en stor akasieskog. Dette er det beste stedet i landet å se den gigantiske eland-antilopen, samt sebra, vannbukk og impala. De fem innsjøene i parken tiltrekker seg flodhester, krokodiller og en rekke vannfugler.

Fuglebestanden i parken inkluderer også den sjeldne Shoebill-storken, kanskje vi får øye på denne? Lake Mbuoro National Park er rett og slett kjent for sitt biologiske mangfold, og har 68 forskjellige pattedyrarter og mer enn 325 forskjellige fuglearter. I tillegg finnes det rovdyr her, både leoparder, hyener og sjakaler. Med tanke på nasjonalparkens begrensede størrelse – med 370 kvadratkilometer er den blant Ugandas aller minste – er mulighetene for å se dyr derfor svært store!

Overnatting på Triangle Hotel i Mbarara.

Dag 7

Nært på dyrelivet – safari til fots i Lake Mbuoro nasjonalpark

 Frokost, lunsj, middag

Etter frokost legger vi ut på en safari til fots, for å komme enda nærmere den fantastiske naturen. En bevæpnet parkvokter følger oss på turen, så dette er trygt. Vi skal blant annet stoppe i nærheten av et område med mye salt i jorda, hvor det er bygget en observasjonsplattform like i nærheten. Dette blir mest sannsynlig høydepunktet på turen, for her er det ofte mange dyr av gangen, som tiltrekkes av saltet. De slikker det i seg fra

bakken, og blir sjeldent veldig brydd av menneskene som er i nærheten.

Ettermiddagen bruker vi på transport til Bwindi nasjonalpark. I morgen venter store eventyr!

Bwindi nasjonalpark er hjem til nesten halvparten av verdens fjellgorillaer, og antas å ha det rikeste faunamangfoldet i Øst-Afrika. Landskapet her er ulendt, med dype daler som løper mellom bratte skrenter. Regnskogen har en tett skogbunn som består av blant annet urter og busker, derav navnet Bwindi Impenetrable (ugjennomtrengelige) National Park. I denne regnskogen befinner ca 330 av verdens totalt 700 fjellgorillaer seg, fordelt på 23 familier. En av disse familiene skal vi på utkikk etter i morgen.

Overnatting på Rushaga Camp.

Dag 8

Turens høydepunkt: Gorillaene i Bwindi!

 Frokost, lunsj, middag

Etter en tidlig frokost er det endelig på tide å legge ut i jungelen i Bwindi, på leting etter fjellgorillaene. Før turen starter vil vi få god informasjon både om turen og området av en lokal guide. Skjønnheten i denne regnskogen er spektakulær. Området byr på dramatisk bratt skogkledd landskap, og vi benytter oss blant annet av dyretråkk for å komme oss innover i den tette vegetasjonen. Hvor lang turen faktisk blir vil variere i forhold til hvor gorillaene befinner seg den aktuelle dagen. Men spenningen ved å bruke tid på å lete etter disse milde gigantene gjør bare premien enda større når vi finner dem. Dette er en opplevelse du aldri vil glemme!

Vi gjør oppmerksom på at gorillasporingen ikke er en garanti for å se gorillaer, men sannsynligheten er stor, nærmere 99,9%! Les mer om gorillasporingen under «Annen nyttig informasjon» nederst på denne siden.

Hvis gorillasporingen er tidlig ferdig har man mulighet til å bli med på andre aktiviteter på ettermiddagen, mot en ekstra kostnad. Eksempler på aktiviteter:

- Tur til den naturskjønne Suma-fossen
- Community Walk i en nærliggende landsby
- Naturvandring
- Fugletitting

Felles middag og overnatting på Rushaga Camp.

Dag 9

Til Rwanda og besøk på en kaffeplantasje

☕ Frokost, lunsj, middag

I dag kjører vi inn i Rwanda! Vel framme i et nytt land skal vi endelig få besøke en kaffeplantasje. Dette er ikke en hvilken som helst plantasje, den drives nemlig av en kvinnelig forening. På plantasjen får vi en full omvisning hvor vi blir forklart hvert trinn i dyrkeprosessen, og vi skal også få høre om menneskene som jobber der, deres kultur og deres leveste. Vi får høre om hvor mye jobb som legges ned for å få en god avling, og om engasjementet som ligger bak jobben. Vi skal også få se vaskestasjonen der kaffebeholdningene vaskes, og vi skal selvfølgelig få smake på kaffen. Lunsjen nyter vi her ute på plantasjen, med en rykende fersk kopp kaffe til.

De siste to nettene på turen vår skal vi overnatte på selveste Hôtel des Mille Collines, hotellet som var inspirasjon for filmen *Hotel Rwanda*. Hotellet ble eid av det belgiske flyselskapet Sabena i 1994. På tidspunktet for folkemordet ble hotellets europeiske ledere evakuert og ansvaret for hotellet ble gitt til den lokalt ansatte Paul Rusesabagina. Han benyttet hotellet til å skjule flyktende tutsier og moderate hutuer, og reddet på denne måten hundrevis av liv. Paul, hans familie og de andre heldige overlevende ble etter hvert evakuert i en FN-konvoi da Interahamwe (en hutu militærgruppe) tok beslag på hotellet. I dag bor Paul i Brussel, og er en frittalende og engasjert humanitær forkjemper.

Hôtel des Mille Collines er i dag et flott hotell med gode fasiliteter, her skal vi bo godt!

På kvelden skal vi spise en bedre treretters middag på Le Panorama Restaurant. Restauranten ligger i 4. etasje på hotellet vårt, og har en fantastisk utsikt over byen.

Overnatting på Hôtel des Mille Collines.

Dag 10

Sightseeing i Kigali – en by for fremtiden

☕ Frokost, lunsj, middag

I dag skal vi oppdage Kigali! Noe av det første folk flest legger merke til når de ankommer byen er hvor skinnende rent det er her. Dette er nok delvis fordi plastposer er forbudt i landet, men også på grunn av en Umuganda – en slags felles dugnad der alle innbyggere den siste lørdag formiddagen i hver måned jobber med samfunnsprosjekter som for eksempel å holde gatene rene, fikse hager, plante trær eller hjelpe naboer. Kigali har relativt få turister, men de som tar seg tid til å utforske byen blir belønnet med en vennlig velkomst fra lokalbefolkningen og en god innsikt i landet som helhet.

Etter frokost legger vi ut på sightseeing, og skal besøke folkemordmuseet, høre litt mer om hotellet vi bor på og historien her, samt besøke et livlig, travelt, marked full av vibrerende stemning. Etter en felles lunsj har man tiden på egenhånd fram til middag, det er mye å

gjøre og se i byen, så det skal ikke stå på mulighetene.

Overnatting på Hôtel des Mille Collines.

Dag 11

Besøk hos Nyamirambo-kvinnene og hjemreise

 Frokost, lunsj

Dagen starter hos Nyamirambo kvinnesenter (NWC). NWC ble lansert i slutten av 2007 av 18 rwandiske kvinner bosatt i Nyamirambo i Kigali. Sammen skapte de et prosjekt med mål om å adressere kjønnsbasert vold, ulikhet mellom kjønn og diskriminering. I dag jobber NWC med å gi utdanning og yrkesopplæring til kvinner som ikke har midler til å betale for slik opplæring på egenhånd, slik at de får bedre muligheter for arbeid. De tilbyr blant annet gratis undervisning i engelsk, lesing, grunnleggende datakunnskaper, håndarbeid og sying. I 2013 lanserte NWC produktlinjen «Umutima», som betyr «hjerte». Med dette prosjektet trener og ansetter NWC kvinner til å lage et stort utvalg av kvinnetilbehør, barneklær og pyntegjenstander til hjemmet. I dag er det over 50 kvinner ansatt i Umutima.

Inntekter fra turister er også viktig for NWC, og de tar hjertelig imot alle besøkende som ønsker å høre mer om prosjektet, samt om hverdagen og den sosiale kulturen i Kigali. De tilbyr også flere aktiviteter, for eksempel kurvveving, og dette skal vi få bli med på.

Vi drar tilbake til hotellet og spiser en felles lunsj her før avreise til flyplassen. Vi har sen utsjekk fra rommene våre, så etter lunsj pakker vi sammen og sjekker ut, før vi får transport ut til flyplassen.

Avreise fra Kigali med KLM på kvelden. *Det serveres enkel middag på flyet.*